

ประสิทธิผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

EFFECTIVENESS OF INFORMATION TECHNOLOGY POLICY IMPLEMENTATION IN
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION THAILAND

บดินทร์ หลาบหนองแสง¹ และ เฉลิม เกิดโมลี²

Bordin Larbnongsang¹ and Chalerm Gerdmoli²

¹⁻²มหาวิทยาลัยเกริก

¹⁻²Krirk University, Thailand

Corresponding Author's Email: Nainoi123@gmail.com

Received 13 May 2024; Revised 24 October 2024; Accepted 30 October 2024

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือผู้บริหาร และผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนระดับประถมศึกษา 432 แห่งในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,558 คน กลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบง่ายโดยเจาะจงเทียบตารางหาไรยามาเน่ จำนวน 864 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีรายด้านเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ (1) การสนับสนุนบุคลากรในการ

* บดินทร์ หลาบหนองแสง และเฉลิม เกิดโมลี. (2567). ประสิทธิภาพของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(6), 171-190.

Bordin Larbnongsang and Chalerm Gerdmoli. (2024). EFFECTIVENESS OF INFORMATION TECHNOLOGY POLICY IMPLEMENTATION IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION THAILAND. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University, 4(6), 171-190.

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน (3) การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารโรงเรียน ในขณะที่ปัจจัยของประสิทธิผลมีอยู่ 6 ด้านเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ 1) สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง 2) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย 3) ความพอเพียงของทรัพยากรบริหาร 4) คุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และ 5) การบริหารภายในองค์กร และ 6) คุณสมบัตินักเรียน บุคลากรที่รับผิดชอบ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติมี 3 ปัจจัยคือ 1) คุณสมบัตินักเรียนและบุคลากรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ($r=0.299$) 2) สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง (0.177) และ 3) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย ($r=0.100$) โดยมีอิทธิพลสูง ปานกลาง และต่ำตามลำดับ และทั้ง 3 ตัวแปรร่วมกันอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 64.8

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; นโยบาย; เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The objectives of this study were to analyze the factors affecting effectiveness of information technology implementation at schools the Office of the Basic Education Commission. (OBEC) The samples were schools under the Office of the Basic Education Commission. selected by multi-stage random sampling technique. The research instruments were questionnaires. The data were analyzed using descriptive statistics, mean, standard deviation. Correlation analysis, multiple regression analysis and contents analysis of suggestions were applied.

The research result revealed that: The factors affecting effectiveness of information technology implementation at schools the Office of the Basic Education Commission as followed; the qualification and attitude of the personnel who implemented the policy, the disposition of implementers, characteristics of the implementing agencies, policy standards and objectives, and economic, social and political conditions. All of them could predict effectiveness of information technology implementation at schools under the

Office of the Basic Education Commission statistically significant at .01. ($R^2 = .648$)

Keywords: Effectiveness, Implementation, Information Technology Policy

บทนำ

ประเทศไทยประกาศใช้นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับแรกเมื่อปี 2539 (IT2000) โดยกำหนดภารกิจที่สำคัญ 3 เรื่องคือ 1. การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศแห่งชาติที่เสมอภาค 2. การลงทุนในด้านการศึกษาที่ดีของพลเมืองและบุคลากรด้านสารสนเทศ 3. การปรับปรุงบทบาทภาครัฐ เพื่อบริการที่ดีขึ้น และสร้างรากฐานอุตสาหกรรมสารสนเทศที่แข็งแกร่ง ต่อมารัฐโดยกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสารได้กำหนดกรอบนโยบาย ออกมาเป็น 2 ระยะที่ต่อเนื่องกันคือ ระยะ พ.ศ.2544 -2553 (IT2010) และระยะ พ.ศ.2554 -2563(IT2020) โดยกรอบนโยบาย IT2010 กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ด้าน คือ 1.เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านภาครัฐ(e-Government) 2. เพื่อการพัฒนาด้านการพาณิชย์(e- Commerce) 3. เพื่อการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม (e- Industry) 4. เพื่อการพัฒนาทางการศึกษา (e- Education)5. เพื่อการพัฒนาด้านสังคม(e-Society) ในขณะที่กรอบนโยบาย IT2020 สานต่อภารกิจด้วยยุทธศาสตร์ 7 ด้าน การกำหนดกรอบนโยบายเหล่านี้ก็เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อปฏิบัติการกิจตามอำนาจหน้าที่ของตน สำหรับกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบนโยบายของรัฐ ออกมาเป็น 3 ระยะ ได้แก่ระยะที่หนึ่งปี พ.ศ.2550- 2553 ระยะที่สองปี พ.ศ. 2554 -.2556 ระยะที่สามปี พ.ศ.2557 - 2559 มี 4 ยุทธศาสตร์คือ 1. ยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ ICT เพื่อการศึกษา 2. ส่งเสริมสนับสนุนระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ 3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4. พัฒนาระบบ ICT เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการ ในเวลาต่อมาแผนของกระทรวงศึกษาธิการปรากฏอยู่ในรูปของแผนปฏิบัติการดิจิทัล 2563-2565 และ แผนปฏิบัติการดิจิทัล 2566-2570

รูปธรรมของนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงศึกษาที่สำคัญคือ โครงการจัดซื้อแท็บเล็ต (One Tablet Per Child) โครงการจัดซื้อระบบสื่อสารใน

โรงเรียน (MOEnet) โครงการจัดซื้อห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom/Virtual Classroom) โครงการจัดจ้างทำสื่อการเรียนการสอน(Content) โครงการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ (Computer) และ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(Distant Learning)

การดำเนินการตามนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐเป็นจำนวนหลายพันล้านบาทต่อปี การใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 6,600 ล้านบาทในปี 2553 เป็น 20,065 ล้านบาทในปี พ.ศ.2556 ซึ่งมีมูลค่าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.40 เมื่อเทียบกับงบประมาณทั้งหมดของกระทรวงศึกษาธิการ(มีการจัดซื้อแท็บเล็ต (Tablet) มูลค่า 8,411.60 ล้านบาท แจกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามนโยบายของรัฐบาล) และในปี 2557 มีการใช้งบประมาณในการจัดซื้อจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศประมาณ 20,000 ล้านบาท แม้ว่าผลการประเมินนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้ง 3 ระยะคือ IT2000, IT2010 และ IT2020 พบว่าการใช้บริการโทรคมนาคม โดยเฉพาะในชนบทสะดวกขึ้นมาก คนไทยมีความรู้และทักษะทางคอมพิวเตอร์ดีขึ้น และหน่วยงานของรัฐเริ่มให้บริการประชาชนด้วยคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น แต่สำหรับกระทรวงศึกษา ไม่เป็นที่ชัดเจนว่าการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะในระดับโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของนโยบาย (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554 : 2)

การศึกษางานวิจัยที่ใช้โรงเรียนเป็นกรณีศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการสำรวจว่าโรงเรียนได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารในด้านใดมากกว่ากัน ระหว่างด้านบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ในขณะที่งานวิจัยที่ศึกษาประสิทธิภาพหรือความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ก็พบว่าตัวบ่งชี้ที่ใช้ก็มักจะไม่ตอบคำถามว่าครูและนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนหรือไม่และผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นหรือไม่เมื่อใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือ อย่างไรก็ตาม แม้จะยังไม่มีคำตอบในเรื่องความสำเร็จของการนำนโยบายเทคโนโลยีไปใช้ในโรงเรียน ปรากฏการณ์หนึ่งพอจะบ่งชี้ได้ในบางระดับคือ ผลการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากลหรือ PISA (Program for International Student Assessment) เมื่อปี 2565 พบว่าไทยได้ที่ 58 จากที่เข้าสอบทั้งหมด 81 ประเทศ โดยได้คะแนนอ่านวิเคราะห์ต่ำกว่าเกณฑ์ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ต่ำสุดในรอบ 20 ปี (ต้นเหตุเด็กไทยคะแนนสอบ PISA ต่ำ, 2566) หมายความว่าตั้งแต่เข้าร่วมการทดสอบ คะแนน ของนักเรียนไทยมีแต่ลดต่ำลง การได้คะแนนต่ำอาจมาจากหลายสาเหตุ แต่อย่างน้อยก็ต้องยอมรับว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ

เรียนการสอนช่วยอะไรไม่ได้เลย จากปรากฏการณ์ข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลของนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกนำไปใช้ในโรงเรียนว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และปัจจัยอะไรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยของการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้ง 6 ด้าน คือ 1)ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย 2)ความพอเพียงของทรัพยากรบริหาร 3)การบริหารงานภายในองค์กรและการสื่อสาร 4)คุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบ 5)สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง 6)คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ อย่างน้อยหนึ่งปัจจัยมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารของโรงเรียนหรือตัวแทน และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยครอบคลุมทั้ง 4 ภูมิภาค จำนวน 432 แห่ง รวมจำนวน 1,558 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารของโรงเรียนหรือตัวแทน และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนและเทียบตารางทอโรยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 864 คน

เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.97 ค่าความตรง(Validity)ด้วยค่า IOC เท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ 1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย 2. ความพอเพียงของทรัพยากรบริหาร 3. การบริหารงานภายในองค์กรและการสื่อสาร 4. คุณสมบัตินของหน่วยงานที่รับผิดชอบ 5. สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และ 6. คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ

2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้านคือ 1. การสนับสนุนบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2. การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน และ 4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารโรงเรียน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 864 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ครึ่งหนึ่งมีอายุ 40 ปีลงมา มากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครู มีอายุงาน 6 – 10 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน และส่วนใหญ่คุณครูเหล่านี้ทำงานที่โรงเรียนแห่งนี้ระหว่าง 1-5 ปี ทั้งนี้ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมักมอบหมายให้ครูในวัยหนุ่มสาวเป็นผู้ดูแลเทคโนโลยีของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพวกเขาสามารถปรับตัวต่อเทคโนโลยีได้คล่องตัวกว่า นอกจากนั้นเป็นที่สังเกตว่าคุณครูรุ่นใหม่ล้วนมีการศึกษาสูง กล่าวคือมากกว่า 1 ใน 3 จบการศึกษาในระดับปริญญาโท ถึงปริญญาเอก

2. ประสิทธิภาพของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ

ประสิทธิภาพในการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีค่าเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ดังนี้ 1) การสนับสนุนบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การ

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน 3) การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารโรงเรียน แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสารสนเทศไปปฏิบัติ

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพ	$\bar{x}$	SD
1. การสนับสนุนบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.52	0.38
2. การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.49	0.45
3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน	4.51	0.45
4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารโรงเรียน	4.48	0.44
รวม	4.50	0.39

จากตารางที่ 1 สามารถจำแนกแต่ละองค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพได้ ดังนี้

1) ด้านการสนับสนุนบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รายด้านเรียงลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ (1) บุคลากรของโรงเรียนมีความสามารถในการค้นหาข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ต (2) บุคลากรของโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (3) บุคลากรของโรงเรียนใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันธนาคาร ร้านค้าออนไลน์ (4) บุคลากรของโรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพิ่มขึ้น และ (5) บุคลากรมีความรู้ในทางเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น ดังนั้น ความสามารถของครูนับเป็นเงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จในการนำนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสารสนเทศไปปฏิบัติ

2) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน รายด้านเรียงลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ (1) โรงเรียนมีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายที่มีประสิทธิภาพ (2) โรงเรียนมีระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนเพียงพอ (3) โรงเรียนมีเครื่องโปรเจคเตอร์(Projector) (4) โรงเรียนมีวิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ เพื่อการศึกษาพอเพียงในระดับสูง และ (5) โรงเรียนมีเครื่องฉายทาบแสง(Visualizer)พอเพียงในระดับใดปานกลาง ทั้งนี้ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาการมีคอมพิวเตอร์และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต นับเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้น ส่วนการมีโปรเจคเตอร์ และเครื่องฉายทาบแสง นับเป็นสิ่งที่อยู่เหนือความคาดหมาย

3) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รายด้านเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ดังนี้ (1) การใช้เทคโนโลยีตามสาระวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ (2) โรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้เพื่อการเรียนการสอน ด้านวิชาการ การงานอาชีพ การดูแลสุขภาพ และศาสนา (3) การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ประจำวันของผู้เรียน (4) โรงเรียนมีเทคโนโลยีสารสนเทศในชั้นเรียนตามกระบวนการเรียนการสอน เช่น แบบฝึกหัด คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เพื่อการศึกษา วิดีทัศน์เพื่อการศึกษา และ (5) ผู้เรียนเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่โรงเรียน

4) ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารงานโรงเรียน รายด้านเรียงลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ (1) โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานวิชาการ (2) โรงเรียนใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนา (3) โรงเรียนใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในงานชุมชนสัมพันธ์กับนักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน (5) โรงเรียนใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคคล

การศึกษาครั้งนี้เห็นได้ชัดเจนว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น คือน้อยครูต้องใช้คอมพิวเตอร์ได้ ลำดับต่อมาคือช่วยให้โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์และมีอินเทอร์เน็ต ลำดับต่อมาเป็นเรื่องที่ครูและนักเรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน และแน่นอนว่าผลประโยชน์สุดท้ายก็คือทางโรงเรียนได้ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการโรงเรียน

3. ปัจจัยของประสิทธิผลในการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ

ปัจจัยของประสิทธิผลทั้ง 6 ด้านเรียงลำดับที่ 1 ถึง 6 ดังนี้ 1) สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง(X5) 2) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย(X1) 3) ความพอเพียงของทรัพยากรบริหาร(X2) 4) คุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบ(X4) และ 5) การบริหารภายในองค์กร(X3) และ 6) คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ(X6) แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยของประสิทธิผลของนโยบายเทคโนโลยี

ประเด็นที่สอบถาม/ปัจจัยของประสิทธิผล	$\bar{x}$	SD
1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย(X1)	4.74	0.28
2. ความพอเพียงของทรัพยากรบริหาร(X2)	4.66	0.34
3. การบริหารภายในองค์กรและการสื่อสาร(X3)	4.53	0.60
4. คุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบ(X4)	4.63	0.48
5. สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง(X5)	4.79	0.34
6. คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ(X6)	4.48	0.36

จากตารางที่ 2 สามารถนำมาอธิบายปัจจัยของประสิทธิผลของนโยบายเทคโนโลยีในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1) สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง พบว่ารายด้านเรียงลำดับดังนี้ (1) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน (2) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชน (3) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ (4) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรบริหาร (เช่น วัสดุอุปกรณ์ หรือ เงิน) จากหน่วยงานภายนอกในแต่ละปีการศึกษา (5) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านข่าวสารและความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศจากหน่วยงานภายนอก

2) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย รายด้านเรียงลำดับดังนี้ (1) วัตถุประสงค์ของนโยบายที่มีโอกาสสำเร็จได้โดยง่าย (2) วัตถุประสงค์ของนโยบายแต่ละข้อมีดัชนีวัดอย่างชัดเจน (3) วัตถุประสงค์ของนโยบายมีความชัดเจน (4) วัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสอดคล้องกัน และ (5) ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติทุกคนทราบวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นอย่างดี

3) ความพอเพียงของทรัพยากรบริหาร รายด้านเรียงตามลำดับดังนี้ (1) โรงเรียนมีระบบอินเทอร์เน็ตหรือระบบไวไฟ (Wifi) ที่มีประสิทธิภาพ (2) โรงเรียนมีบุคลากรที่ทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศพอเพียง (3) โรงเรียนมีเครื่องมือ วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (เช่น โปรเจกเตอร์ เครื่องฉายทึบแสง พอเพียง) (4) โรงเรียนมีงบประมาณประจำปีเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ อย่างพอเพียง (5) โรงเรียนมีห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม

4) ด้านคุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบ พบว่า รายด้านเรียงลำดับดังนี้ (1) หัวหน้างานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมีคุณสมบัติเหมาะสม (2) ผู้บริหารโรงเรียน

สนับสนุนงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (3) หน่วยงานภายในโรงเรียนที่รับผิดชอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศมีบุคลากรที่มีความสามารถเหมาะสม (4) การจัดโครงสร้างการบริหารภายในโรงเรียนเพื่อนำนโยบายไปปฏิบัติมีความเหมาะสม และ (5) หน่วยงานมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จะทำหน้าที่ในการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ

5) ด้านการบริหารภายในองค์กรและการสื่อสาร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าเรียงลำดับดังนี้ (1) โรงเรียนกำหนดตัวบุคคล/ฝ่ายงานขึ้นมารับผิดชอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศชัดเจน (2) ฝ่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการสนับสนุนจากบุคลากร/ฝ่ายงานอื่น ๆ (3) ผู้บริหารโรงเรียนได้กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศบ่อยครั้ง (4) โรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหน้าที่ของบุคลากรได้ ถ้าพบว่าผู้นั้นไม่มีความสามารถเหมาะสมกับงานในหน้าที่ และ (5) โรงเรียนมีแผนปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศชัดเจน

6. คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบนำนโยบายไปปฏิบัติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเรียงลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ (1) งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถช่วยให้การสอนดีขึ้น (2) หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสม (3) เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนได้ดีขึ้น (4) บุคลากรในแผนกงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำงานเป็นทีมได้ดี (5) บุคลากรพึงพอใจกับนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ถ้าพิจารณาถึงการให้ความสำคัญต่อบัณฑิตเหล่านี้ พบว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับ สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองหรือการสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก และความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของนโยบาย เหนือกว่าทรัพยากรบริหาร ในขณะที่กลับให้ความสำคัญกับคุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากร และการบริหารภายในองค์กรน้อย

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้กล่าวคือ อย่างน้อยมี 3 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 กล่าวคือ

1) คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ (X6) มีอิทธิพลในระดับสูง ($r=0.299$)

2) สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง (X5) มีอิทธิพลในระดับปานกลาง ($r=0.177$)

3) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย (X1) มีอิทธิพลในระดับต่ำ ($r=0.100$) โดยทั้ง 3 ตัวแปรร่วมกันอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 64.8

อภิปรายผล

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้กล่าวคือ อย่างน้อยมี 3 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 กล่าวคือ

1) คุณสมบัตินักเรียนและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ (X6) มีอิทธิพลในระดับสูง ($r=0.299$)

2) สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง (X5) มีอิทธิพลในระดับปานกลาง ($r=0.177$)

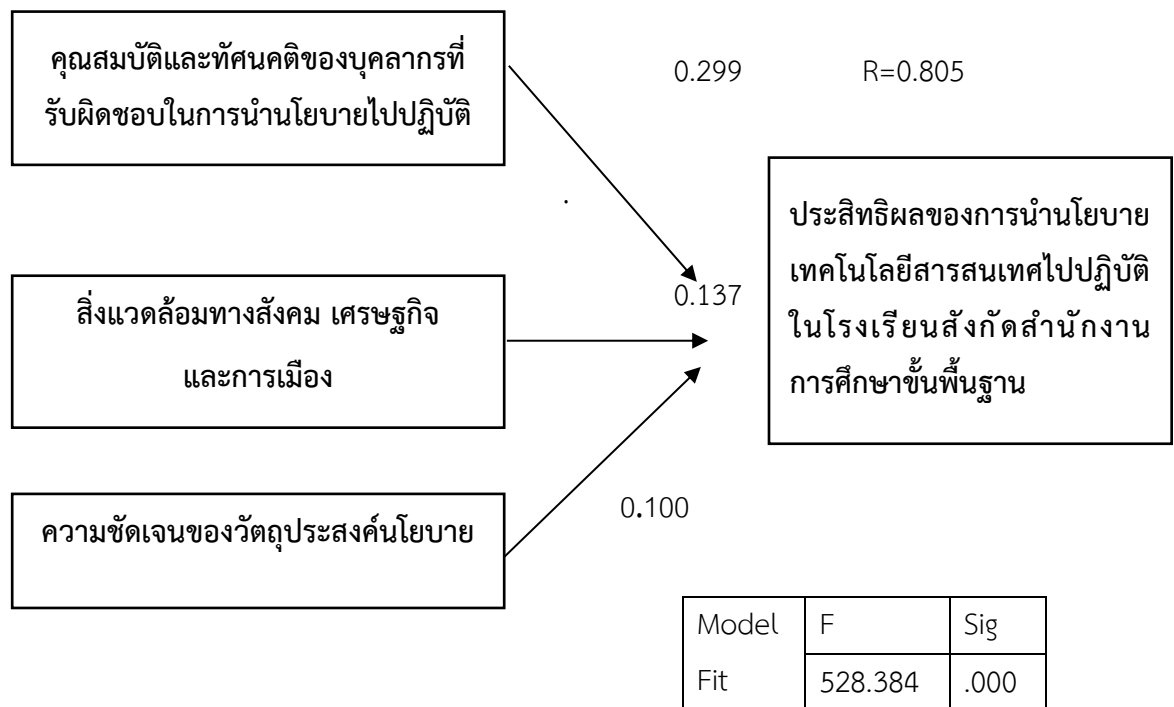
3) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย (X1) มีอิทธิพลในระดับต่ำ ($r=0.100$) โดยทั้ง 3 ตัวแปรร่วมกันอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 64.8

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ชี้ว่า คุณสมบัตินักเรียนและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบนำนโยบายไปปฏิบัติมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายสูงสุด ทั้งที่โรงเรียนให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้ในลำดับต่ำสุด ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ มินา สุปินะ และ รัชยา ภักดีจิตต์ (2559) นันทภรณ์ ชุมนวล (2553) นพรุจ ศักดิ์ศิริ (2550) ครรชิต จามรมาน (2553) ทิพย์วิภา เทศวิศาล (2552) Gichoya (2005) Peerapol (2010) Muritthi et al. (2013) และ Albugami and Ahmed (2015) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสำเร็จของนโยบายขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและความเอาใจใส่ของครูผู้ปฏิบัติอย่างสูง นอกจากนั้นยังพบว่า สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในระดับปานกลาง เรื่องนี้เกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารและคำแนะนำทางวิชาการจาก ชุมชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนของผู้ปกครองและนักการเมืองในระดับท้องถิ่น ผลการศึกษาสอดคล้องกับ มินา สุปินะ และ รัชยา ภักดีจิตต์ (2559), นันทภรณ์ ชุมนวล (2553), นพรุจ ศักดิ์ศิริ (2550), และ ครรชิต จามรมาน (2553) ทิพย์วิภา เทศวิศาล (2552) Gichoya (2005) Peerapol (2010) Muritthi et al. (2013) และ Albugami and Ahmed (2015) ที่จริงไม่เฉพาะนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศเท่านั้นที่สำเร็จได้เพราะการสนับสนุนจากชุมชน แม้นโยบายอื่น ๆ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาแล้ว ชุมชนมีความหมายและอิทธิพลอย่างยิ่ง ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบายเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าจะไม่สูงมากนัก ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มินา สุปินะ และ รัชยา ภักดีจิตต์ (2559) นันทภรณ์ ชุมนวล (2553) นพรุจ ศักดิ์ศิริ (2550) ครรชิต จามรมาน (2553) ทิพย์วิภา เทศวิศาล (2552) Gichoya (2005) Peerapol (2010)

Muritthiet al. (2013) และ Albugami and Ahmed (2015) ที่จริงการศึกษาการนำนโยบายใด ๆ ไปปฏิบัติ สิ่งสำคัญประการหนึ่งจากการสำรวจวรรณกรรมเกี่ยวกับนโยบายของ Hill and Hupe(2002) ที่พบว่าความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบายมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายเสมอ และที่สำคัญอย่างน้อยความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบายก็เป็นเหมือนสัญญาณให้ผู้ปฏิบัติรู้ว่านโยบายต้องการบรรลุเป้าหมายอะไร ผลการศึกษาที่พบอิทธิพลของทั้ง 3 ตัวแปรต่อความสำเร็จของการนำนโยบายเทคโนโลยีไปปฏิบัติครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ นันทภรณ์ ชุมนวล (2553), นพรุจ ศักดิ์ศิริ (2550), ครรชิต จามรมาน (2553) และ Peerapol (2005) ในขณะทำงานวิจัยนโยบายทั่วไปที่พบว่าปัจจัยทั้ง 3 มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติคือ งานของ Van Horn & Van Meter (1975) และ เสกสรรค์ นิสัยกล้า (2550) เมื่อพิจารณาในมิติของทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว การศึกษาค้นครั้งนี้เป็นการใช้ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติแบบผสมคือมีตัวแปรบางตัวเป็นแบบบนลงล่าง ในขณะที่บางตัวแปรเป็นการมองจากล่างขึ้นบน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

แผนภาพแสดงสมการการถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัวต่อตัวแปร
เกณฑ์ 1 ตัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Beta) = 0.299, 0.137 และ 0.100 ตามลำดับ
โดยทั้งสามตัวแปรนี้สามารถอธิบายค่าตัวแปรเกณฑ์ได้ร้อยละ 64.8

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไป
ปฏิบัติโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะด้านวิชาการ และ
ด้านนโยบายสาธารณะดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ

1. ด้านองค์ความรู้ ตัวแบบที่สอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์ครั้งนี้ ตัวแปรตาม คือ
ประสิทธิผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติ ซึ่งมีตัวบ่งชี้ 4 คือ การสนับสนุน
บุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน และ การใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารโรงเรียน ในขณะที่ตัวแปรอิสระ ที่มีนัยสำคัญ 3
ตัว เรียงตามลำดับอิทธิพลคือคือ คุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ สิ่งแวดล้อม
ทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย

2. ด้านการวิจัยครั้งต่อไป ควรนำตัวแบบที่ค้นพบไปทดสอบกับซ้ำกับนักเรียนใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำตัวแบบที่ค้นพบในครั้งนี้ไปศึกษากับกลุ่ม
นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อเสนอแนะด้านการบริหารนโยบายสาธารณะ

1. ระดับผู้กำหนดนโยบาย ควรจะมีการจัดสรรทรัพยากรการบริหาร เพิ่มให้แก่
โรงเรียนมีขนาดเล็ก ในชนบท ความพร้อมของทรัพยากรจะไม่เท่ากับโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่
และอยู่ในเมือง เนื่องจากงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กอาจจะต้องใช้จ่ายทุกอย่างภายใน
โรงเรียน ถ้าเป็นนโยบายที่นอกเหนือจากการจัดสรรงบประมาณจะทำให้ไม่มีงบในการจ่าย
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งไม่มีเงินพอจัดซื้อหรือซ่อมแซมอุปกรณ์ทาง
เทคโนโลยี การสื่อสาร กรณีที่อุปกรณ์ชำรุดเสียหายระหว่างใช้งาน

2. ระดับการบริหารนโยบาย จากผลการวิจัยพบว่า คุณสมบัติและทัศนคติของ
บุคลากรที่รับผิดชอบ สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และความชัดเจนของ

วัตถุประสงค์นโยบาย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ จะต้องให้ความสำคัญต่อปัจจัยดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะคุณสมบัติและทัศนคติของบุคลากรผู้รับผิดชอบ เรื่องนี้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กอาจไม่มีทางเลือกมากนัก วิธีการแก้ไขก็ต้องฝึกอบรมเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถและมีทัศนคติที่ในเชิงบวกต่อเทคโนโลยีสำหรับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมเศรษฐกิจและการเมือง หรือคือการสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องช่วยโรงเรียนในระดมการสนับสนุนจากชุมชนผู้ปกครอง และหน่วยงานในพื้นที่

3. การนำนโยบายไปปฏิบัติ รัฐบาล หรือ ผู้ที่กำหนดนโยบาย ควรมีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้องการนำนโยบายไปปฏิบัติทุกคนให้มีความเข้าใจตรงกันในกระบวนการขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสาร

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ สุขเกษม และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2547). วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคตกาล (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สามลดา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). การวิจัยและพัฒนาตัวชี้วัด ICT ด้านการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554 - 2563 ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กาญจนากร สิริพิริชาพงษ์. (2564). การศึกษาความต้องการการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย (NSRU MIS) ระดับบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ครรชิต จามรมาน. (2553). การศึกษาวิเคราะห์นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย. ในวิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรภูมิ คล่องแคล่ว. (2563). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จุมพล หนิมพานิช. (2550). การวิจัยเชิงคุณภาพในทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์.

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นพรุจ ศักดิ์ศิริ. (2550) การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จ ของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรพต เมฆนิติกุล. (2554). การนำนโยบายควบคุมอาคารไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกรุงเทพและปริมณฑล. ใน ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุญเลิศ ไพรินทร์. (2556). รัฐประศาสนศาสตร์ แนวคิด ทฤษฎี วิธีปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ปิยนันท์ เสนะโฮ. (2563). การศึกษาการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปิยะนุช เงินคล้าย. (ม.ป.ป.). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เอกสารทางวิชาการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประภาส แสงประดับ และ เฉลิม เกิดโมลี. (2566). ประสิทธิภาพของโครงการบ้านมั่นคงกรณีศึกษา ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น, 5(5), 281- 297.

เสกสรรค์ นิสัยกล้า. (2550). การนำนโยบายธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ: กรณีศึกษากรุงเทพฯ. ใน วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มีนา สุปิยะ. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติของบุคลากรระดับปฏิบัติการของกรุงเทพฯ. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2551). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.

รุ่ง แก้วแดง และ ชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2536). แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วนิดา ทองพล. (2564). การศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. พิจิตร: สพป.พิจิตร เขต 2.
- วรเดช จันทรศร. (2554). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย.
- รัชนก ไทยรักษ์ และ สมใจ สืบเสาะ. (2023). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 7(1), 52-67.
- ศรัณย์ จิตารีย์. (2550). การนำนโยบายสร้างที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาโครงการบ้านเอื้ออาทร. ใน ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศุภชัย ยาวะประภา. (2548). นโยบายสาธารณะ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย ยาวะประภา และ ปิยกร หวังมหาพร. (2555). นโยบายสาธารณะไทย กำเนิดพัฒนาการและสถานภาพของศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท จุดทอง จำกัด.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). การวิจัยและพัฒนาตัวชี้วัด ICT ด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุธาฉินี สีนวนแก้ว. (2553). ปัจจัยความสำเร็จของการใช้ ICT เพื่อการพัฒนาสังคมสู่สังคมคุณภาพในประเทศกำลังพัฒนา. วารสารวิทยบริการ, 21(2), 12-18.
- ศศิจันทร์ ปัญจทวี. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศกรณีศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่. เชียงใหม่: สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตเชียงใหม่.
- เสกสรรค์ นิสัยกล้า. (2550). การนำนโยบายธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ กรณีศึกษากรุงเทพฯ. ใน ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมบัติ อารังธวงค์. (2531). การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเชิงประจักษ์: ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อนโยบายการประถมศึกษาของไทย (พ.ศ. 2522-2527). ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สมบัติ อารังธยวงศ์. (2543). นโยบายสาธารณะ แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 16).
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. (2560). นโยบายประเทศไทย 4.0.
เรียกใช้เมื่อ 12 สิงหาคม 2568 จาก [http://www.oic.go.th/FILEWEB
/CABINFOCENTER6/](http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER6/)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ.2560 -2564). กรุงเทพมหานคร: สำนัก
นายกรัฐมนตรี.
- _____. (2539). ไอที 2000: นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็ก
ทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งชาติ
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2545). กรอบนโยบาย
เทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ 2544-2553 ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์
เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- สิ่งแวดล้อม. (2545). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ 2544-2553 ของประเทศไทย
สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ 28 พฤษภาคม
2544. กรุงเทพมหานคร: รายงานการประเมินผลนโยบาย เทคโนโลยี สารสนเทศ
IT2000.
- Anderson, James E. (1994). Public Policy -Making : Introduction. (2nd ed). New
York: Houghton Mifflin Company.
- Abukari Abdul Aziz Danaa, Mumuni Diyawu & Yakubu Abdul- Wahab
Nawusu(2016) . An Effective Implementation of Information and
Communications Technology(ICT) to enhance Teaching and learning in
Schools, The case Ghana. Imperial Journal of Interdisciplinary
Research(IJIR),2, 9,2016

- Brynard, P. (2009). Mapping the Factors that Influence Policy Implementation, *Journal of Public Administration*, 44(3.1), 557-577.
- Bardach, Eugene. (1977). *The implementation Game: What Happens After a Bill Becomes a Law*. Cambridge, MA: MIT Press.
- D. A. Mazmanian & P. A. Sabatier. (1980). A Multivariate Model of Public Policy Making. *American Journal of Political Science*, 24, 439-468.
- Donna, H. Kerr. (1976). *The Logic of Policy and Successful Policy*, Policy Science.
- Edlund, Fall. (2010). *Program Development: Van Meter – Van Horn Model*, PA: 715 – Policy Making and Implementation: class reader. 76.
- Elizabeth N. Ngololo, Sarah J. Howie, Tjeerd Plomp (2012). An evaluation of the implementation of National ICT Policy for Education in Namibian rural science classroom. Article in *African Journal of Research in Mathematics Science and Technology Education* January 2012.
- Gichoya D. (2005). Factor Affecting the Successful implementation of ICT Project in Government. *The Electronic Journal of e-Government*, 3(4), 175-184.
- Grindle & Merilee S. (1980). "Policy content and context in implementation" In *politics and policy implementation in the third world* edited by Merilee S. Grindle. P3-34 Princeton, NJ: Princeton university press.
- Harold D. Lasswell & Abraham Kaplan. (1970). *Power and Society*. New Haven: Yale University.
- Helen M. Ingram & Dean E. Mann. (1980). *Why Policies Success or Fail*. Beverly Hills, California: Sage Publications Inc.
- Miclael Hill & Peter Hupe. (2002). *Implementing Public Policy: Governance in Theory and in Practice*. (SAGE Publications London Thousand Oaks New Delhi).
- Nakamura, Robert T. & Frank Smallwood. (1980). *The politics of policy implementation*. New York: St Martin's press.

- Nathan Murithi, David Gitonga, Peter Kimanthi. (2013). School ICT Policy, a Factor Influencing Implementation of Computer Studies Curriculum in Schools Kenya. *Journal of Education and Practice*, 4, 28.
- Norman, G. (2010). Likert scales, levels of measurement and the “laws” of statistics. *Adv in Health Sci Educ* 15, 625–632 (2010).
- Peerapol Phaopeng (2010). The success of ICT policy implementation in education : evidence from upper-level secondary schools in Thailand. <http://repository.nida.ac.th/>
- Randall B. Ripley, & Grace A. Franklin. (1986). *Policy Implementation and Bureaucracy*. Edition 2, Dorsey Press .
- Rein, Martin & Francine F. Rabinovitz. (1978). *Implementation: A Theoretical Perspective*. In *American Politics and Public Policy* edited by Walter Dean Burnham and Martha Wagner Weinberg.
- Richard J. Noeth And Borris B. Volkov. (2004). *Evaluating the Effectiveness of Technology in Our Schools*, Act policy report.
- Soni Srivastana. (2016). ICT implementation for Education and Learning. *IOSR Journal of Research & Method in education*. Volume 6, Issue 4 Ver. (Jul. – Aug. 2016) PP. 40-44
- Sultan Albugami and Vian Ahmed Salford University, UK (2016). Success factor for ICT implementation in Saudi secondary schools From the perspective of ICT direction, head
- Van Meter & Van Horn. (1975). The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework, *Administration & Society*, 6(4), 445-487.
- Thomas, R. Dye. (2016). *Understanding Public Policy*, Fourteenth Edition. Ashford Color Press.
- Wenting Zeng (2022). An empirical research on China’s policy for ICT integration in Basic education from 1988 to 2011. *Education Tech Research Dev*. 2022.

Youker, B. W., & Ingraham, A. (2014). Goal-Free Evaluation: An Orientation for Foundations' Evaluations. *The Foundation Review*, 5(4).